

ASETUKSET

NEUVOSTON ASETUS (EU) N:o 733/2013,

annettu 22 päivänä heinäkuuta 2013,

Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 92 ja 93 artiklan soveltamisesta tiettyihin valtion monialaisen tuen muotoihin annetun asetuksen (EY) N:o 994/98 muuttamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 109 artiklan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Neuvoston asetuksessa (EY) N:o 994/98 ⁽¹⁾ komissio valtuutetaan antamaan asetuksia tiettyjen määriteltyjen tukimuotojen soveltuvuudesta sisämarkkinoille ja niiden vapauttamisesta Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 108 artiklan 3 kohdan mukaisesta ilmoitusvelvollisuudesta.
- (2) Valtiontuki on SEUT 107 artiklan 1 kohdassa määritelty objektiivinen käsite. Komissiolla olevaa toimivaltaa hyväksyä ryhmäpoikkeuksia asetuksen (EY) N:o 994/98 mukaisesti sovelletaan ainoastaan sellaisiin toimenpiteisiin, jotka täyttävät kaikki SEUT 107 artiklan 1 kohdan kriteerit ja jotka näin ollen katsotaan valtiontueksi. Sillä, että tietyt tukimuodot sisällytetään asetukseen (EY) N:o 994/98 tai poikkeusasetukseen, ei oteta ennalta kantaa toimenpiteen määrittelyyn SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuksi valtiontueksi.
- (3) Asetuksessa (EY) N:o 994/98 komissio valtuutetaan sääntämään, että pienille ja keskisuurille yrityksille, jäljempänä 'pk-yritykset', myönnettävä tuki, tutkimus- ja kehitystyöhön myönnettävä tuki, ympäristönsuojelutuki, työllisyys- ja koulutustuki sekä komission kunkin jäsenvaltion osalta alueellisen tuen myöntämistä varten hyväksymien karttojen mukainen tuki soveltuu tiettyin edellytyksin sisämarkkinoille ja vapautetaan ilmoitusvaatimuksesta.

(4) Asetuksessa (EY) N:o 994/98 komissio valtuutetaan vapauttamaan ilmoitusvelvollisuudesta tutkimus- ja kehitystyöhön tarkoitettu tuki, mutta ei innovaatiotukea. Innovaatiounioniin liittyvä unionin poliittinen tavoite, yksi Eurooppa 2020 -lippulaiva-aloitteista. Lisäksi monet innovaatiotukitoimenpiteet ovat suhteellisen vähäisiä eivätkä vääristä kilpailua merkittävästi.

(5) Kulttuurin ja kulttuuriperinnön säilyttämisen alalla monia jäsenvaltioiden toteuttamia toimenpiteitä ei voitaisi katsoa tueksi, koska ne eivät täytä kaikkia SEUT 107 artiklan 1 kohdan kriteereitä, esimerkiksi siksi, että tuensaaja ei harjoita taloudellista toimintaa, tai siksi, että ne eivät vaikuta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Kuitenkin siltä osin kuin kulttuurin edistämisen ja kulttuuriperinnön säilyttämisen alalla toteutettavat tukitoimenpiteet voidaan katsoa SEUT 107 artiklan 1 kohdan mukaiseksi valtiontueksi, jäsenvaltioiden on tällä hetkellä ilmoitettava niistä komissiolle. Asetuksessa (EY) N:o 994/98 komissio valtuutetaan myöntämään poikkeus pk-yrityksille myönnettäville, mutta tämän poikkeuksen hyöty olisi kulttuurialalla rajallinen, sillä tuensaajat ovat usein suuria yrityksiä. Pienet kulttuurin ja luovan työn edistämiseen ja kulttuuriperinnön säilyttämiseen liittyvät hankkeet, vaikka niiden toteuttaja olisi suuri yritys, eivät yleensä aiheuta merkittäviä kilpailun vääristymiä, ja viimeaikaisten tapausten perusteella kauppaan kohdistuvat vaikutukset ovat rajalliset.

(6) Vapautukset kulttuurin ja kulttuuriperinnön säilyttämisen alalla voitaisiin määritellä suuntaviivoissa esitettyjen komission kokemusten perusteella, esimerkiksi elokuva- ja audiovisuaalialan teosten osalta, tai kehittää tapauskohtaisesti. Tällaisia ryhmäpoikkeuksia laatiessaan komission olisi otettava huomioon, että ne saisivat kattaa vain valtiontukitoimenpiteet ja että niiden olisi periaatteessa painotuttava EU:n valtiontukiudistuksen tavoitteita edistävien toimenpiteisiin ja että vain sellainen valtiontuki sisällytetään ryhmäpoikkeukseen, josta komissiolla on jo huomattavasti kokemusta. Lisäksi olisi otettava huomioon, että ensisijainen toimivalta kulttuurin alalla on jäsenvaltioilla ja että kulttuurien monimuotoisuus nauttii erityistä suojelua SEUT 167 artiklan 1 kohdan nojalla, sekä kulttuurin erityisluonne.

⁽¹⁾ EYVL L 142, 14.5.1998, s. 1.

- (7) Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle myös valtiontukitoimenpiteet luonnonmullistusten aiheuttamien vahinkojen korvaamiseksi. Tällä alalla myönnetyt määrät ovat yleensä rajallisia ja selkeät soveltuvuusedellytykset voidaan määrittellä. Asetuksessa (EY) N:o 994/98 komissio valtuutetaan vapauttamaan ilmoitusvelvollisuudesta tällainen tuki ainoastaan silloin, kun se myönnetään pk-yrityksille. Luonnonmullistukset voivat kuitenkin vaikuttaa myös suuriin yrityksiin. Komission kokemuksen mukaan tällainen tuki ei aiheuta merkittäviä kilpailun vääristymiä, ja saadun kokemuksen perusteella voidaan määrittellä selkeät soveltuvuusedellytykset.
- (8) Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle myös valtiontukitoimenpiteet, joilla korvataan tiettyjen epäsuotuisien sääolosuhteiden aiheuttamia vahinkoja kalastusalalla. Tällä alalla myönnetyt määrät ovat yleensä rajallisia ja selkeät soveltuvuusedellytykset voidaan määrittellä. Asetuksessa (EY) N:o 994/98 komissio valtuutetaan vapauttamaan ilmoitusvelvollisuudesta tällainen tuki ainoastaan silloin, kun se myönnetään pk-yrityksille. Epäsuotuisat sääolosuhteet voivat kuitenkin vaikuttaa myös kalastusalan suuriin yrityksiin. Komission kokemuksen mukaan tällainen tuki ei aiheuta merkittäviä kilpailun vääristymiä, ja saadun kokemuksen perusteella voidaan määrittellä selkeät soveltuvuusedellytykset.
- (9) SEUT 42 artiklan mukaisesti valtiontukisääntöjä ei sovelleta tietyin edellytyksin eräisiin SEUT-sopimuksen liitteessä I lueteltuja maataloustuotteita koskeviin tukitoimenpiteisiin. SEUT 42 artiklaa ei kuitenkaan sovelleta metsäalalla tai liitteeseen I kuulumattomiin tuotteisiin. Tämän vuoksi asetuksen (EY) N:o 994/98 perusteella metsäalan tuelle ja liitteeseen I kuulumattomien elintarvikkeiden menekinedistämiseen voidaan myöntää poikkeus ainoastaan, jos se rajoittuu pk-yrityksiin. Komission olisi voitava myöntää poikkeus tietyille metsäalan tukimuodoille, kuten maaseudun kehittämissuunnitelmiin sisältyville tuille sekä liitteeseen I kuulumattomien elintarvikkeiden menekinedistämiseen ja mainontaan tarkoitetuille tuille silloin, kun komission kokemuksen mukaan kilpailun vääristymät ovat vähäisiä ja selkeät soveltuvuusedellytykset voidaan määrittellä.
- (10) Euroopan kalatalousrahastosta 27 päivänä heinäkuuta 2006 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1198/2006 ⁽¹⁾ 7 artiklan mukaan jäsenvaltioiden kalatalousalan yrityksille myöntämään tukeen sovelletaan SEUT 107, 108 ja 109 artiklaa, lukuun ottamatta maksuja, jotka jäsenvaltiot suorittavat asetuksen (EY) N:o 1198/2006 mukaisesti. Meren ja makean veden elollisten luonnonvarojen säilyttämiseen myönnettävällä valtion lisätuella on yleensä rajallinen vaikutus jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, ja se edistää unionin tavoitteita meri- ja kalastuspolitiikan alalla eikä aiheuta vakavia kilpailun vääristymiä. Myönnetyt määrät ovat yleensä rajallisia ja selkeät soveltuvuusedellytykset voidaan määrittellä.
- (11) Urheilun ja erityisesti amatööriurheilun alalla monia jäsenvaltioiden toteuttamia toimenpiteitä ei voitaisi katsoa tueksi, koska ne eivät täytä kaikkia SEUT 107 artiklan 1 kohdan kriteereitä, esimerkiksi siksi, että tuensaaja ei harjoita taloudellista toimintaa, tai siksi, että ne eivät vaikuta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Kuitenkin siltä osin kuin urheilun alalla toteutettavat tukitoimenpiteet voidaan katsoa SEUT 107 artiklan 1 kohdan mukaiseksi valtiontueksi, jäsenvaltioiden on tällä hetkellä ilmoitettava niistä komissiolle. Urheilua koskevilla valtiontukitoimenpiteillä, erityisesti amatööriurheilun alan toimenpiteillä tai pienimuotoisilla toimenpiteillä, on usein rajallinen vaikutus jäsenvaltioiden väliseen kauppaan eivätkä ne aiheuta vakavia kilpailun vääristymiä. Lisäksi myönnetyt määrät ovat yleensä vähäisiä. Selkeät soveltuvuusedellytykset voidaan määrittellä saadun kokemuksen perusteella niin, että voidaan varmistaa, että urheilulle myönnettävä tuki ei vääristä merkittävästi kilpailua.
- (12) Lento- ja meriliikenteen tuen osalta komission kokemuksen mukaan sosiaaliluonteinen tuki, jota myönnetään kuljetusta varten syrjäseutujen, kuten syrjäisimpien alueiden ja saarten, myös yhdestä alueesta muodostuvien saarijäsenvaltioiden ja harvaan asuttujen alueiden, asukkaille ei aiheuta merkittäviä kilpailun vääristymiä sillä edellytyksellä, että se myönnetään syrjimättä liikenteenharjoittajaa tämän identiteetin perusteella. Lisäksi selkeät soveltuvuusedellytykset voidaan määrittellä.
- (13) Komissio on viime vuosina saanut hyvin laajalti kokemusta laajakaistainfrastruktuurin tuesta ja laatinut suuntaviivat ⁽²⁾. Komission kokemuksen mukaan tuki tietynlaisille laajakaistainfrastruktuureille ei johda merkittäviin kilpailun vääristymiin ja se voitaisiin ottaa ryhmäpoikkeuksen piiriin edellyttäen, että tietyt soveltuvuusedellytykset täyttyvät ja että infrastruktuuri otetaan käyttöön "valkeilla alueilla" eli alueilla, joilla ei ole samaan kategoriaan kuuluvaa infrastruktuuria (ei laajakaistaa eikä hyvin nopeita seuraavan sukupolven liityntäverkkoja, jäljempänä "NGA-verkot") ja joille sellaista ei todennäköisesti rakenneta lähitulevaisuudessa, kuten suuntaviivojen kriteereissä esitetään. Tämä pätee tukeen, joka kattaa peruslaajakaistan tarjonnan, ja pieniin yksittäisiin tukitoimenpiteisiin,

⁽¹⁾ EUVL L 223, 15.8.2006, s. 1.

⁽²⁾ Komission tiedonanto – EU:n suuntaviivat valtiontukisääntöjen soveltamisesta laajakaistaverkkojen nopean käyttöönoton yhteydessä (EUVL C 25, 26.1.2013, s. 1).

jotka kohdistuvat NGA-verkkoihin, sekä laajakaistaan liittyviin rakennustöihin ja passiiviseen laajakaistainfrastruktuuriin myönnettävään tukeen.

- (14) Infrastruktuurin alalla monia jäsenvaltioiden toteuttamia toimenpiteitä ei voitaisi katsoa tueksi, koska ne eivät täytä kaikkia SEUT 107 artiklan 1 kohdan kriteereitä, esimerkiksi koska tuensaaaja ei harjoita taloudellista toimintaa tai koska ne eivät vaikuta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan tai koska toimenpide on korvaus yleistä taloudellista etua koskevasta palvelusta, joka täyttää asiassa *Altmark* vahvistetun oikeuskäytännön⁽¹⁾ perusteet. Kuitenkin siltä osin kuin infrastruktuurin rahoittaminen katsotaan SEUT 107 artiklan 1 kohdan mukaiseksi valtiontueksi, jäsenvaltioiden on ilmoitettava siitä komissiolle. Infrastruktuurin osalta infrastruktuurihankkeille myönnettävät pienet tukimäärät voivat olla tehokas tapa tukea unionin tavoitteita, siltä osin kuin tuki vähentää kustannuksia ja mahdolliset kilpailun vääristymät ovat rajallisia. Komission olisi sen vuoksi voitava myöntää poikkeus niille infrastruktuurihankkeille myönnettävälle valtiontuelle, joilla tuetaan tässä asetuksessa tarkoitettuja tavoitteita ja muita yleisen edun mukaisia tavoitteita, erityisesti Eurooppa 2020 -strategian tavoitteita⁽²⁾. Tähän voisivat sisältyä tukitoimet hankkeille, joihin kuuluu monialaisia verkostoja tai monitoimitiloja, joiden osalta tarvitaan veraten pieniä tukimääriä. Ryhmäpoikkeuksia voidaan kuitenkin myöntää vain infrastruktuurihankkeille, joiden osalta komissiolla on riittävästi kokemusta sellaisten selkeiden ja tiukkojen soveltuvuus-kriteerien määrittämiseksi, joilla varmistetaan, että mahdollisten kilpailun vääristymien riski on vähäinen ja että suuriin tukimääriin sovelletaan edelleen SEUT 108 artiklan 3 kohdan mukaista ilmoitusvaatimusta.
- (15) Asetuksen (EY) N:o 994/98 soveltamisalaa olisi tämän vuoksi laajennettava uusiin tukimuotoihin. Tämä laajentaminen ei vaikuta siihen, määritelläänkö toimenpide valtiontueksi niiden tukimuotojen osalta tai niillä aloilla, joilla jäsenvaltiot jo toimivat.
- (16) Asetuksessa (EY) N:o 994/98 edellytetään, että kynnyksarvot ilmaistaan kunkin sellaisen tukimuodon osalta, jota varten komissio antaa ryhmäpoikkeusasetuksen, joko tuki-intensiteettinä suhteessa kaikkiin tukikelpoihin kustannuksiin tai tuen enimmäismäärinä. Tämä edellytys vaikeuttaa ryhmäpoikkeuksen myöntämistä tietyntyyppisille toimenpiteille, joihin liittyy valtion tukea ja joita ei niiden erityisen suunnittelutavan vuoksi voida ilmaista täsmälli-

sesti tuki-intensiteettinä tai tuen enimmäismäärinä; näitä ovat esimerkiksi rahoitusjärjestelyvälineet tai tietyt riskipääomasijoitusten edistämiseen tarkoitetut tukitoimenpiteet. Tämä johtuu erityisesti siitä, että tällaisiin monimutkaisiin toimenpiteisiin voi liittyä tukea eri tasoilla: suorat tuensaaajat, välitason tuensaaajat ja epäsuorat tuensaaajat. Kun otetaan huomioon tällaisten toimenpiteiden entistä suurempi merkitys ja niiden vaikutus unionin tavoitteisiin, olisi oltava enemmän joustoa, jotta nämä toimenpiteet voisivat kuulua poikkeuksen piiriin. Sen vuoksi tällaisten toimenpiteiden ollessa kyseessä olisi oltava mahdollista määrittellä kynnyksarvot yksittäin myönnettävälle tuelle kyseistä toimenpidettä koskevan tai siihen liittyvän valtion tukitoimen enimmäistasoina. Valtion tukitoimen enimmäistasoon voi sisältyä tukielementti, joka ei saa olla valtiontukea, edellyttäen että toimenpiteeseen kuuluu ainakin jonkin verran SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea ja että tukielementti ei ole vain vähäinen.

- (17) Asetuksen (EY) N:o 994/98 mukaan jäsenvaltioiden on toimitettava yhteenvedotiedot toteuttamistaan poikkeusasetuksen piiriin kuuluvista tukitoimenpiteistä. Näiden yhteenvedojen julkaiseminen on tarpeen jäsenvaltioiden toteuttamien toimenpiteiden avoimuuden varmistamiseksi. Niiden julkaiseminen *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* oli tehokkain avoimuuden takaava keino asetuksen (EY) N:o 994/98 antamisen aikaan. Uusien sähköisten viestintävälineiden lisääntymisen myötä vaikuttaa kuitenkin siltä, että näiden yhteenvedojen julkaiseminen komission internetsivuilla olisi yhtä nopea ja tehokkaampi keino, joka lisäisi avoimuutta asianosaisia henkilöitä hyödyttävällä tavalla. Sen vuoksi olisi syytä korvata kyseisten yhteenvedojen julkaiseminen *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* komission internetsivuilla tapahtuvalla julkaisemisella.
- (18) Myös asetusehdotukset ja muut asiakirjat, jotka toimitetaan neuvoo-antavan valtiontukikomitean tarkasteltavaksi asetuksen (EY) N:o 994/98 mukaisesti, olisi suuremman avoimuuden varmistamiseksi sekä hallinnollisen taakan pienentämiseksi ja julkaisuviiveen lyhentämiseksi julkais-tava komission internetsivuilla *Euroopan unionin virallisen lehden* sijaan.
- (19) Asetuksen (EY) N:o 994/98 8 artiklassa säädetyn kuulemismenettelyn mukaisesti neuvoo-antavaa valtiontukikomiteaa on kuultava ennen asetusehdotuksen julkaisemista. Suuremman avoimuuden vuoksi asetusehdotus olisi kuitenkin julkaistava komission internetsivuilla samaan aikaan kun komissio kuulee neuvoo-antavaa komiteaa ensimmäisen kerran.
- (20) Asetusta (EY) N:o 994/98 olisi sen vuoksi muutettava,

⁽¹⁾ Unionin tuomioistuimen tuomio 24.7.2003 asiassa C-280/00, *Altmark Trans GmbH ja Regierungspräsidium Magdeburg v. Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH* (Kok. 2003, s. I-7747).

⁽²⁾ Ks. neuvoston suositus 2010/410/EU, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2010, jäsenvaltioiden ja unionin talouspolitiikan laajoista suuntaviivoista (EUVL L 191, 23.7.2010, s. 28); ja neuvoston päätös 2010/707/EU, annettu 21 päivänä lokakuuta 2010, jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoista (EUVL L 308, 24.11.2010, s. 46).

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Muutetaan asetus (EY) N:o 994/98 seuraavasti:

1) Korvataan asetuksen otsikko seuraavasti:

”Neuvoston asetus (EY) N:o 994/98, annettu 7 päivänä toukokuuta 1998 Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta tiettyihin valtion monialaisen tuen muotoihin”.

2) Muutetaan 1 artikla seuraavasti:

a) korvataan 1 kohdan a alakohta seuraavasti:

”a) tuet:

- i) pienille ja keskisuurille yrityksille,
- ii) tutkimukseen, kehittämiseen ja innovointiin,
- iii) ympäristönsuojeluun,
- iv) työllistämiseen ja koulutukseen,
- v) kulttuurin edistämiseen ja kulttuuriperinnön säilyttämiseen,
- vi) luonnonmullistusten aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen,
- vii) tiettyjen epäsuotuisten sääolosuhteiden aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen kalastusosalalla,
- viii) metsätalouteen,
- ix) SEUT-sopimuksen liitteeseen I kuuluvien elintarvikkeiden menekinedistämiseen,
- x) meren ja makean veden elollisten luonnonvarojen säilyttämiseen,
- xi) urheiluun,
- xii) syrjäisten seutujen asukkaille kuljetusta varten, kun tuki on luonteeltaan sosiaalista ja myönnetään syrjimättä liikenteenharjoittajaa tämän identiteetin vuoksi,
- xiii) peruslaajakaistainfrastruktuurille, pienille yksittäisille infrastruktuuri-toimenpiteille, jotka kattavat

seuraavan sukupolven liityntäverkot, laajakais-taan liittyville rakennustöille ja passiiviselle laajakaistainfrastruktuurille alueilla, joilla joko ei ole tällaista infrastruktuuria tai joilla sitä ei todennäköisesti rakenneta lähitulevaisuudessa,

xiv) infrastruktuurille, jolla tuetaan i–xiii alakohdassa ja tämän kohdan b alakohdassa lueteltuja tavoitteita ja muita yleisen edun mukaisia tavoitteita, erityisesti Eurooppa 2020 -strategian tavoitteita;”

b) korvataan 2 kohdan c alakohta seuraavasti:

”c) kynnysarvot, jotka ilmaistaan joko tuki-intensiteetinä suhteessa kaikkiin tukikelpoisiin kustannuksiin tai tuen enimmäismäärinä, tai kun tiettyjen tukimuotojen osalta voi olla vaikea määrittää tuki-intensiteettiä tai tuen määrää täsmällisesti, erityisesti rahoitusjärjestelyvälineiden tai riskipääomasijoitusten tai vastaavien osalta, kyseistä toimenpidettä koskevan tai siihen liittyvän valtion tukitoimen enimmäistasoina, sanotun rajoittamatta asianomaisten toimenpiteiden määritellyä SEUT 107 artiklan 1 kohdan huomioon ottaen;”

3) Korvataan 3 artiklan 2 kohta seuraavasti:

”2. Heti, kun pannaan täytäntöön tukijärjestelyjä tai järjestelyn ulkopuolella myönnettyjä yksittäisiä tukia, joille on myönnetty poikkeus 1 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen asetusten nojalla, jäsenvaltioiden on lähetettävä komissiolle komission internetsivuilla julkaistavaksi yhteenveto tiedoista, jotka liittyvät kyseisiin tukijärjestelyihin tai yksittäisiin tukiiin, jotka eivät kuulu vapautetun tukijärjestelyn piiriin.”

4) Muutetaan 8 artikla seuraavasti:

a) korvataan 1 kohdan a alakohta seuraavasti:

”a) samaan aikaan kun asetusluonnos julkaistaan 6 artiklan mukaisesti;”

b) korvataan 2 kohdan toinen virke seuraavasti:

”Kokouskutsuun liitetään käsiteltävät ehdotukset ja asiakirjat, ja ne voidaan julkaista komission internetsivuilla.”

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 22 päivänä heinäkuuta 2013.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

C. ASHTON